

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2
DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN EDUCATIONAL OPPORTUNITY
EXPANSION SCHOOLS, PHRAE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

¹วิภาดา นาระเดช และ ²ปณตนนท์ เกียรติประภากุล

¹ Wipada Naradech and ² Panotnon Teanprapakun

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

¹Master of Educational Program in Educational Administration, Lampang Rajabhat University, Thailand

¹Corresponding Author's Email: wipadatime@gmail.com

¹เบอร์โทร: 081-746-9465

Received: 2025-04-19

Revised: 2025-05-01

Accepted: 2025-05-01

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 167 คน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล เป็นลำดับที่หนึ่ง ($PNI_{modified} = 0.463$) ด้านการรู้ดิจิทัล เป็นลำดับที่สอง ($PNI_{modified} = 0.452$) ด้านการสื่อสารดิจิทัล เป็นลำดับที่สาม ($PNI_{modified} = 0.441$) และด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล เป็นลำดับที่สี่ ($PNI_{modified} = 0.425$)

2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 มีทั้งสิ้น 24 แนวทาง แบ่งเป็น

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2568)

ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ด้านการรู้ดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล
ด้านละ 6 แนวทาง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล; ผู้บริหารสถานศึกษา; โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

Abstract

This research aims to; 1) examine the needs for developing digital leadership among school administrators in opportunity expansion schools under the jurisdiction of the Phrae Primary Educational Service Area Office 2, and 2) explore strategies for enhancing digital leadership among these administrators. The study population comprised 167 school administrators and teachers from opportunity expansion schools in Long District, under the Phrae Primary Educational Service Area Office 2, selected through purposive sampling. The research instruments included a 5-point Likert scale questionnaire and a focus group discussion record. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, the needs index, and content analysis.

The research findings revealed that:

1) The needs assessment for developing digital leadership among school administrators revealed that the highest priority was digital vision (PNI_{modified} = 0.463), followed by digital literacy (PNI_{modified} = 0.452), digital communication (PNI_{modified} = 0.441), and digital learning culture (PNI_{modified} = 0.425), respectively.

2) A total of 24 development strategies were identified for enhancing digital leadership among administrators of opportunity expansion schools under the Phrae Primary Educational Service Area Office 2. These were categorized into four areas: digital vision, digital literacy, digital communication, and digital learning culture — with six strategies proposed for each area.

Keywords: Digital Leadership; School Administrators; Opportunity Expansion Schools

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561- 2580) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐพัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย โดยมีการกำหนดนโยบายและ การบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง นำนวัตกรรมเทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2568)

ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลมาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ Constitution of the Kingdom of Thailand (2021) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ.2561-พ.ศ.2580) ที่กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีมุ่งหวังปฏิรูปประเทศไทยให้ทันต่อบริบทการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปสู่ยุคดิจิทัล ตั้งแต่การเร่งวางรากฐานดิจิทัลของประเทศผ่านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล และใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพ (Office of the National Digital Economy and Society Commission, 2018)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ได้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) โดยผลจากการวิเคราะห์จุดด้อย ด้านเทคโนโลยี พบว่าชุมชนบางแห่งยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านผู้เรียน ความตระหนักในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ถูกต้อง การใช้เทคโนโลยีที่ไม่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนขาดความคิดวิเคราะห์ และพิจารณาญาณการใช้เทคโนโลยีที่ไม่ถูกต้อง พฤติกรรมเลียนแบบที่ไม่พึงประสงค์ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยี ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในด้านเทคโนโลยีสูง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว Phrae Primary Education Service Area Office 2 (2023) จากปัญหาเทคโนโลยีดังกล่าวนำไปสู่นโยบายกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม สู่ศตวรรษที่ 21 มีพันธกิจที่กล่าวถึงการพัฒนาดิจิทัลว่า บริหารจัดการโดยใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งขับเคลื่อนนวัตกรรมการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ได้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการศึกษา ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ในด้านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในสถานศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำเป็นต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความพร้อมที่จะนำองค์กรไปสู่ยุคดิจิทัลที่เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถที่จะคาดการณ์ถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถกระตุ้นให้ครูผู้สอนและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาและสามารถร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต

โรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีบทบาทสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ส่งเสริมความเสมอภาค และสร้างโอกาสให้กับผู้เรียนในพื้นที่ชนบท อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาเหล่านี้ยังประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ทรัพยากรบุคคลที่จำกัด ขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา Phrae Primary Education Service Area Office 2 (2023) ในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัลที่สามารถปรับใช้

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2568)

เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการบริหารงาน การจัดการเรียนรู้ และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัลที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนขยายโอกาส การมีภาวะผู้นำดิจิทัลจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันสมัย และสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

1.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 12 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน และครู จำนวน 155 คน รวมจำนวน 167 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ มากที่สุด

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2568)

มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ใช้คำตอบแบบตอบสนองคู่ (Dual Responses) มีจำนวนรวม 32 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 1) ผู้วิจัยบันทึกเสนอต่อคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เพื่อออกหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาในการขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง
- 2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งหนังสือในระบบรับส่งหนังสือราชการ กลุ่มประชากรตอบแบบสอบถามผ่านคิวอาร์โค้ด โดยผู้วิจัยใช้ Google Form ในการจัดเก็บข้อมูล
- 3) นำผลแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมา นำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 1) ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- 2) ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยใช้ดัชนีความสำคัญเพื่อจัดลำดับความสำคัญใช้วิธี Priority Needs Index (PNI) เป็นวิธีการหาผลต่างของ (I-D) แล้วหารด้วย D เพื่อควบคุมขนาดของความถี่ความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไปและให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นจริงเป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่ควรจะเป็นของกลุ่ม การจัดลำดับความต้องการจำเป็น จากค่ามากไปหาน้อย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุป

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ในขั้นตอนดังกล่าวนี้เป็นการตรวจสอบเพื่อยืนยันความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การยกร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

ส่วนที่ 2 การตรวจสอบเพื่อยืนยันความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) คัดเลือกจากผู้ที่มีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้เชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา การบริหารงานในสถานศึกษา การนิเทศการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากผู้ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปีขึ้นไป ในการนี้ผู้วิจัยได้ขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการติดต่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มตามคุณสมบัติที่กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ประเด็นการสนทนากลุ่มใช้ในการตรวจสอบเพื่อยืนยันความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลได้จัดทำขึ้นตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด

2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเพื่อยืนยันความเหมาะสมของร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล เป็นลักษณะข้อคำถามตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด

3. วิธีการสร้างเครื่องมือ

1) ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาจัดทำรายการ/ข้อคำถามประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล

2) สร้างข้อคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยกำหนดประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่มจากร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

3) นำประเด็นการสนทนากลุ่มมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำไปใช้ในการสนทนากลุ่มต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ส่งถึงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อขอเชิญเข้าร่วมประชุม และดำเนินการสนทนากลุ่ม ตามวันเวลาที่กำหนด ดำเนินการบนเครือข่ายออนไลน์ผ่านลิงค์ Zoom Meetings

5. การวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาฉันทามติ และปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำมาจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ในภาพรวม มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.26, \sigma = 0.41$) และมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72, \sigma = 0.31$) ดังตารางที่ 1 ดังนี้

รายการ	สภาพ		แปลผล	สภาพที่พึงประสงค์		(N=167) แปลผล
	ปัจจุบัน			ประสงค์		
	μ	σ		μ	σ	
1. ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล	3.26	0.62	ปานกลาง	4.77	0.46	มากที่สุด
2. ด้านการสื่อสารดิจิทัล	3.26	0.59	ปานกลาง	4.70	0.46	มากที่สุด
3. ด้านการรู้ดิจิทัล	3.23	0.55	ปานกลาง	4.69	0.46	มากที่สุด
4. ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล	3.29	0.66	ปานกลาง	4.68	0.47	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.26	0.41	ปานกลาง	4.72	0.31	มากที่สุด

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ในด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล เป็นลำดับที่หนึ่ง ($PNI_{modified} = 0.463$) ด้านการรู้ดิจิทัล เป็นลำดับที่สอง ($PNI_{modified} = 0.452$) ด้านการสื่อสารดิจิทัล เป็นลำดับที่สาม

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2568)

(PNI_{modified} = 0.441) และด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล เป็นลำดับที่สี่ (PNI_{modified} = 0.425) ตามลำดับดังตารางที่ 2 ดังนี้

รายการ	PNI _{modified}	ลำดับที่
1. ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล	0.463	1
2. ด้านการสื่อสารดิจิทัล	0.441	3
3. ด้านการเรียนรู้ดิจิทัล	0.452	2
4. ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล	0.425	4

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ประกอบด้วย 24 แนวทาง ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล 6 แนวทาง ได้แก่

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ ปรับตัว พัฒนาตนเอง และสร้างนวัตกรรมได้
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่ความสำเร็จ
- 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์เพื่อขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพการศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศได้
- 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนกลยุทธ์ในการบริหารงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล
- 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นวิสัยทัศน์ในสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันอย่างชัดเจนและเป็นไปได้
- 6) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ข้าราชการครูและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงวิสัยทัศน์ทางดิจิทัลให้มากขึ้น

ด้านที่ 2 ด้านการเรียนรู้ดิจิทัล 6 แนวทาง ได้แก่

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมพัฒนาแหล่งสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลให้เพียงพอต่อการใช้งานในสถานศึกษา
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล
- 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้และเข้าใจในเทคโนโลยีดิจิทัล
- 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมหรือสัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร เพื่อให้ได้เห็นมุมมองใหม่ๆ ในการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล
- 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองและส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สามารถนำความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในสถานศึกษา
- 6) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะความสามารถในการสร้างนวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 3 ด้านการสื่อสารดิจิทัล 6 แนวทาง ได้แก่

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสื่อสารจูงใจ สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นทำงานบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้สื่อสารได้อย่างชัดเจนและ

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2568)

มีประสิทธิภาพ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อดิจิทัลด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้การสื่อสารทางดิจิทัลเพื่อสร้างทัศนคติเชิงบวก สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการสื่อสารเชิงบวก ผ่านสื่อดิจิทัลต่างๆอย่าง เป็นถูกต้องและเหมาะสม 6) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกัน

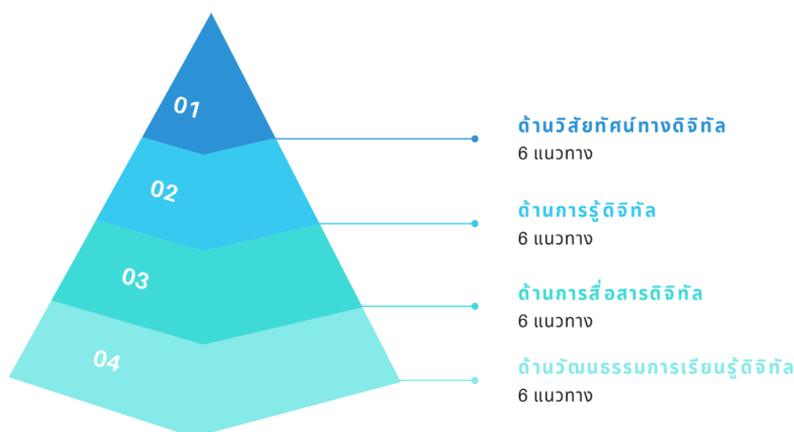
ด้านที่ 4 ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล 6 แนวทาง ได้แก่

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการค้นหาและทดลองใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ๆ ในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักและเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา
- 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
- 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นให้บุคลากรมีความรู้และความพร้อมและเปิดใจยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการดำเนินงาน
- 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลให้บุคลากรตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสร้างนวัตกรรมอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในองค์กร
- 6) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างวัฒนธรรมการทำงานโดยใช้ดิจิทัลให้มากที่สุด เช่น ประชุมออนไลน์ ลดการใช้กระดาษ

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 พบว่าได้แนวทางทั้งหมด 24 แนวทาง โดยเรียงค่าต้องการจากมากไปน้อย คือแนวทางด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล แนวทางด้านการรู้ดิจิทัล แนวทางด้านการสื่อสารดิจิทัล และแนวทางด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ซึ่งแต่ละด้านประกอบไปด้วย 6 แนวทางเพื่อให้การบริหารจัดการในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและบรรลุประสิทธิผลของการจัดการศึกษาตามแผนภาพที่ 2 ดังนี้

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

แผนภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผู้วิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลใน 3 ลำดับแรก ดังนี้

1.1 ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล พบว่า มีความต้องการจำเป็นอยู่ในอันดับแรก ทั้งนี้อาจสะท้อนให้เห็นว่าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ต้องเผชิญกับความท้าทายรอบด้าน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและเป็นระบบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารและการเรียนรู้ การขาดโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลในพื้นที่ชนบทเป็นอุปสรรคที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์อันยาวไกลของผู้บริหารสถานศึกษาในการวางแผนทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ การแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่ความสำเร็จ เผยแพร่วิสัยทัศน์ผ่านดิจิทัล นำวิสัยทัศน์ลงไปสู่การปฏิบัติ มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและเป็นไปได้ สามารถออกแบบวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับพันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ในการบริหาร มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงาน สามารถสร้างกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ ปรับตัว พัฒนาตนเอง และสร้างนวัตกรรมได้ ควรกระตุ้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับแนวคิด Komolvanit (2020) ได้เสนอว่าคุณลักษณะการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ ปรับตัว พัฒนาตนเอง และสร้างนวัตกรรม

1.2 ด้านการรู้ดิจิทัล พบว่า มีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับที่สอง ทั้งนี้เป็นเพราะความจำเป็นเร่งด่วนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีให้สอดคล้องกับสภาพจริงของสถานศึกษา การรู้เท่าทันเทคโนโลยีจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประยุกต์ใช้นวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาตนเอง เรียนรู้ สื่อสาร ออกแบบการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อีกทั้งต้องส่งเสริมพัฒนาแหล่งสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลให้เพียงพอต่อการใช้งาน สอดคล้องกับ Rodphon (2020) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐโดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ด้านการรู้ดิจิทัล เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ผู้บริหารใช้งานแอปพลิเคชันขั้นต้นสำหรับการทำงาน เช่น จัดการงานเอกสาร พิมพ์เอกสาร ตรวจสอบ ใช้โปรแกรมตารางคำนวณ โปรแกรมนำเสนอ มากที่สุด

1.3 ด้านการสื่อสารดิจิทัล พบว่า มีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับที่สาม ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขาดโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่มีการใช้เทคโนโลยีสื่อสาร ผู้บริหารมีทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัลสามารถเชื่อมโยงโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานอื่น ๆ

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารจูงใจ สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นทำงานบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ มีทัศนคติเชิงบวกและสร้างบรรยากาศการสื่อสารที่ดี ทั้งนี้เนื่องจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้สื่อสารได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Chaisat (2023) ได้เสนอว่า คุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนแสดงออกถึงการมีทักษะด้านการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล และประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อดิจิทัล สามารถสร้างแรงบันดาลใจและเป็นแบบอย่างที่ดีในการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถโน้มน้าว จูงใจ ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนบุคลากร การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัลด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย สะดวก รวดเร็ว สามารถ เลือกใช้รูปแบบในการสื่อสารและการนำเสนอด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสม รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิชาการ ตลอดจนสามารถสร้างเครือข่ายการสื่อสารดิจิทัลทั้งภายในและภายนอกองค์กร ได้อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sangkaew (2022) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัล โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 มีทั้งหมด 24 แนวทาง ประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ด้านการรู้ดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ด้านละ 6 แนวทาง สามารถอภิปรายแต่ละด้านได้ดังนี้

1) ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดและถ่ายทอดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลไปสู่การปฏิบัติ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและขับเคลื่อนโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและชุมชน และกำหนดแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษามีทิศทางที่ชัดเจน พัฒนาอย่างยั่งยืน และสามารถปรับตัวเข้ากับยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ดังที่ Amnat (2023) กล่าวว่าพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการดำเนินงานในสถานศึกษา สามารถกำหนดภาพอนาคตของสถานศึกษาว่าต้องการก้าวหน้าไปในทิศทางใด ในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ ปรับตัว พัฒนาตนเอง และสร้างนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tisaphak (2022) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่าแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การนำวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ การกำหนดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นวิสัยทัศน์ในโรงเรียนอย่างชัดเจนเพื่อช่วยให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การพัฒนาและส่งเสริมให้โรงเรียนมีคุณภาพโดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในทุกด้านด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารให้มีทักษะมีความรู้ความเข้าใจ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในหน่วยงาน

2) ด้านการรู้ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้และเข้าใจเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงสามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัลได้อย่างเท่าทัน นอกจากนี้การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล และพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรผ่านการอบรมหรือสัมมนาจะช่วยให้เกิดการปรับตัวและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารและจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Suntawong (2022) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม พบว่า ด้านความรู้ดิจิทัล มี 5 แนวทาง ได้แก่ จัดโครงการอบรม เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของดิจิทัล เพื่อให้ครูสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนการสอนได้ หาแหล่งข้อมูลเพื่อพัฒนาให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในดิจิทัล เพื่อให้ครูเข้าใจ ถึงการเปลี่ยนแปลงบนโลกดิจิทัล และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในสถานศึกษา รวมไปถึงนำดิจิทัลเข้ามาช่วย ในการจัดการเรียนการสอนให้ครูมีการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจในเรื่องการทำงาน มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อดิจิทัลที่เหมาะสม รวมไปถึงการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศ ในโลกดิจิทัล จัดหาแหล่งข้อมูลที่ดี และเชื่อถือได้ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของครู

3) ด้านการสื่อสารดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลในการสื่อสาร ทั้งการประชุมออนไลน์ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ และการประชาสัมพันธ์กิจกรรม ของสถานศึกษาผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล การสื่อสารที่ชัดเจนและมีทัศนคติเชิงบวกจะช่วยสร้างขวัญกำลังใจ ให้ครู บุคลากร และนักเรียน นอกจากนี้ การเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยี ดิจิทัล จะช่วยส่งเสริมให้การบริหารงานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัย ของ Chaisat (2023) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า แนวทางด้าน การสื่อสารดิจิทัล ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในติดต่อสื่อสาร ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ การประชุมออนไลน์ผ่าน แอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Zoom, Google Meet เป็นต้น การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ผ่านสื่อดิจิทัล เว็บไซต์โรงเรียน ความสามารถในการสื่อสารจูงใจ ผู้อื่นให้ทำงาน ด้วยทักษะการสื่อสารอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย มีทัศนคติและสร้างบรรยากาศการสื่อสารที่ดี ก่อให้เกิดประโยชน์ในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเป็นผู้นำในการทดลองใช้และ ส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัลภายในองค์กร ตลอดจนกระตุ้นให้บุคลากรเปิดใจยอมรับและนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ ในการทำงาน นอกจากนี้ การสนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการลดการใช้ ทรัพยากรแบบเดิม เช่น กระดาษ และเปลี่ยนไปใช้ระบบดิจิทัล จะช่วยสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพในระยะยาวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tisaphak (2022) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทาง การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้โรงเรียนมีวัฒนธรรมการเรียนรู้ ทางเทคโนโลยีดิจิทัล การกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรมีความรู้และความพร้อมที่จะยอมรับและเปิดใจ เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ การสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียนไปปรับใช้

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2568)

ในการวางแผนหรือกำหนดขั้นตอนสำหรับการบริหารจัดการ การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่าง ๆ ที่ทันสมัยเพื่อใช้ในโรงเรียน การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรออกแบบและพัฒนางานในขอบข่ายที่ตนเองรับผิดชอบด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

สรุป

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัลเป็นลำดับที่หนึ่ง ด้านการรู้ดิจิทัลเป็นลำดับที่สอง ด้านการสื่อสารดิจิทัลเป็นลำดับที่สาม และด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลเป็นลำดับที่สี่ และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 พบว่า มีทั้งสิ้น 24 แนวทางประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ด้านการรู้ดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ด้านละ 6 แนวทาง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ด้านการรู้ดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ดังนั้นโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลในแต่ละด้าน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาตนเองให้เกิดภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ผลจากการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ประกอบด้วย 24 แนวทาง ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ควรนำผลการวิจัยในประเด็นแนวทางดังกล่าว ไปกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอลอง เพื่อขับเคลื่อนภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอลองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลกับผลสัมฤทธิ์ทางการบริหารหรือการเรียนรู้ของนักเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาถึงรูปแบบการประเมินภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลระหว่างโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และโรงเรียนประเภทอื่น

References

- Amnat, P. (2023). *Digital leadership of school administrators affecting academic management effectiveness in schools under the Bung Kan Primary Education Service Area Office*. [Master's thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University]. GSMIS. Retrieved March 2, 2024, from https://gsmis.snru.ac.th/ethesis/file_att1/+2023102864421229203_fulltext.pdf
- Chaisat, W. (2023). *Needs and guidelines for developing digital leadership of school administrators under the Sakon Nakhon Primary Education Service Area Office 3*. [Master's thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University]. GSMIS. Retrieved March 2, 2024, from https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/file_att1/202311164421229127_fulltext.pdf
- Constitution of the Kingdom of Thailand. (2021). *Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2560 (2017), as amended by the first amendment B.E. 2564 (2021)*. Council of Ministers. Retrieved March 2, 2024, from https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/A/076/T_0001.PDF
- Komolvanit, S. (2020). *Digital leadership of school administrators affecting the competence of 21st-century teachers under the Secondary Education Service Area Office 23*. [Master's thesis, Khon Kaen University]. TDC. Retrieved March 5, 2024, from https://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck.php?Int_code=92&ReclId=49802&obj_id=612864&showmenu=no&userid=0
- Office of the National Digital Economy and Society Commission. (2018). *National policy and master plan for digital development for economy and society (2018–2037)*. Ministry of Public Health. Retrieved March 5, 2024, from <https://ict.moph.go.th/th/extension/718>
- Phrae Primary Education Service Area Office 2. (2023). *Basic education development plan (B.E. 2566-2570)*. Phrae: Phrae Primary Education Service Area Office 2.

- Rodphon, S. (2020). A study of digital leadership of school administrators under the Sisaket Primary Education Service Area Office 1. *Journal of Educational Administration and Leadership, Sakon Nakhon Rajabhat University*, 9(35), 36–45. Retrieved March 9, 2024, from <https://jeal.snru.ac.th/ArticleViewFile?ArticleID=922&FileArticle=922-ArticleTextFile-20210617150425.pdf>
- Songkaew, N. (2022). *Digital leadership of school administrators under the Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area Office 1*. [Master's thesis, Hat Yai University]. TDC. Retrieved March 2, 2024, from https://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck.php?Int_code=173&ReclId=447&obj_id=633
- Suntawong, P. (2022). *Guidelines for developing digital leadership of teachers under the Maha Sarakham Secondary Education Service Area Office*. [Master's thesis, Mahasarakham University]. DSPACE. Retrieved February 27, 2024, from <http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/1659/1/63010581038.pdf>
- Tisaphak, N. (2022). *Guidelines for developing digital leadership of school administrators under the Suphanburi Primary Education Service Area Office 1*. [Master's thesis, Rangsit University]. TDC. Retrieved February 27, 2024, from https://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck.php?Int_code=115&ReclId=3113&obj_id=14526&sho_wmenu=no&userid=0